

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (féltven) és esütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes szárok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözsdejében, valamint hirdetések s nyilvéri közlemények egy fővárosi mint a külföldi összes hirdetsi irodákban. — Egy szám 10 kr. (Félves 5 kr.)

Szerkesztési iroda és kiadóhatal: Sötét s esendő-utca sarán, Hetes-erdei-téren, hová minden a legszelvény részü illeti közlemény az előfizetések és hirdetések is küldendők

Szerkesztési értéket: d. e. 11 óráig 12-g és d. e. 3 óráig 5 óráig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
Hétoldali 6 részre	8 ft.
Fél évre	4 „
Negyed évre	3 „
századon át tartó előfizetésre	50 ft.
Egész évre	9 ft. — kr.
Fél évre	4 „ 50 kr.
Negyed évre	2 „ 50 kr.
Néptanulókak helyben:	
Egész évre	6 ft. — kr.
Fél évre	3 „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néptanulókak vidéken:	
Egész évre	7 ft. — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

Országos hírek.

Tisza Lajos Szegeden. Tisza Lajos gr. szept. 12-én este érkezett Szegedre az alföldi vadstábla. A peronnon Zsotér Andor előadta, mire Tisza melegen válaszolt. A bevonnak a városba 200 fogattal impozans volt. Előtte belváros nagy része fényesen ki volt világítva.

Marosvásárhelyt Petőfi Sándor em'ek. tábláját a 62-án vasárnap déltől három órákor fogják letelepíteni; az ünnepi rendezőbizottság elnöke Lázár Ádám.

A román bogsáni kerület ellenzékéi választó polgári elhatározták, a képviselőválasztás után kérést adni be. A kormányzat a legszembeszökőbb törvényességeket követte el, megmásította a választás eredményét, s csakis így sikerült neki győzelmeire jutattani jelöltjét, Tisza Lászlót, kiről azt is mondják, hogy seholsem választó. szept. 14.

Apponyi Albert gróf, Jászberény országgyűlési képviselője szept. 15-én meg fog jelenni választói körében s előtök beszédet tart, melyben valószínűleg a miniszterelnök nagyváradi beszédével is foglalkozni fog. Ez lesz egyaránt az első nyilatkozat a parlament ellenzék részéről. Tisza Kálmán reakcionárius készülődésével szemben.

Tisza Lajos gróf szept. 13-án d. e. 10 órákor megjelent választói előtt s a városház dísztermében tartotta beszédét, melyben a dualizmusról a társadalmi reformról, a monarchia politikájának viszonyosságáról, és Szeged poszticójáról fejtette nézetét. Dél után 1 órákor diszlokálta magát, az Európa vendéglőgödrében.

Egyveleg.

Faireetés. Midőn 6 főségre aradi tartózkodása alkalmával az X. megyei küldöttséget fogadta, a tisztelgek sorában az

előtte rég ismeretes N. királyi jószágigazgatót is megpillantotta. — Ó felsége élénk érdeklődéssel kísérte mindazt mi a mezőgazdasárra vonatkozott. A mint tehát N. urat észrevette, rögtön e kérdéssel fordult hozzá. — Van e még nagy víz az önök vidékén? A megszólított arca furcsa zavart mutatott. Vagy nagy nehezen nyögte ki a feleletet: — Igenis, felséged szolgálatára! — De csak öt hatos... a „besszer” kétszer annyit, mint a „vízi.”

Hírek.

Dr. Havel József közszertartásban álló törvényszéki orvos iri kedves leánya Bella ka. a ma d. e. tartja esküvőjét Ehrenberger Emil cs. kir. kapitánnyal. Minthogy az ifjú házaspár közelvetlen az esküvő után elutazik, f. hó 15-én, az az tegnap esti kedélyes bucsu lakoma volt, melyen a számos kedélyes fölközöntökben époly kevés hiány volt, mint a vendégszeretletben.

A „Szineszek Lapja”-nak 37-ik száma a következő sorokat írja: „A „Zombor és Vidéke” vasárnap, 108-ik száma egy betűt sem ír Mándoki Belának Zomborban működő szántársuláról, mintha az városukban sem volna. Tan most senki j ve a szerkesztőségnek?!” — A „Szineszek Lapja”-nak bizonyosan nincs tudósítója e szerkesztőségnek lapunkat olvólva kezben vagy, hogy a zombori szántársulat működéséről fő is megemlékezzék lapjában. Különbön vizsgálatokról az említtet lap, mert az előadásokat nálunk nem szept. 3-án, az mint hirdette volt, hanem 6-ikán, azaz közelvetlen lapunk 108-ik számának megjelenése előtt való estén kezdették meg.

A m. kir. igazságügyi miniszter Haill György szabadkai kir. törvényszéki írnokot ugyanazon kir. törvényszékhez irodatisztává nevezte k.

Az újvidéki polgári lövöldében vasárnap szept. 7-én 240 lövés történt; ezek közül 7 négyes, 11 hármas, 20 kettős és 18

egyes. Díjnyertes lón Ernst N. I. III., Altvirth L. II. IV., Hof A., V. négyesét. Kőrdíjat nyert Altvirth L. — Ma vasárnap, szept. 14-én a kécsa lövészet alkalmával Regényi J., Szlezák E., Szévin K., id. Spiller J., Seidlitz P., Simon J. Slama J., a nyereseményadók.

Reiter Jakob rőtökkereskedő Baja, bej. a szabadkai kir. törvényszékél máj. 29. Frank Lintzer ügyvegye vegyes és rőtökkereskedő Ités-Almás, bej. a szabadkai kir. törvényszékél jun. 17.

Légszsz világitás Baja városában. A villamos világitás iránt a gázgyár megbízottjával folytatott tárgyalások eredményre nem vezetvén, Baja város törvényhatóság bizottsága egyhangy határozattal a légszszvilágitás megvalósítást el fogadta és jóváhagyta a városi tanács és Pippig berlini vállalkozó közt létrejött megalapodásokat. Ezek szerint a miniszteri jóváhagyások számított egy év alatt a légszsz vezetéknek készen kell lennie.

A szabadkai pénzügyország nagydohány-csempesztéket jött nyomára parnappal ezelőtt. Az útban levő szállítmányt sikerült is nekik elfogni, de maga a tettes szerencsésen megszökött.

Öngyilkosság. Szőlési Izidor orosházi illetőségű fiatal ember, ki egyideig a szabadkai kir. járási bíróságnál díjnyoskodott, legutóbb pedig, Ellenbergről volt nevelő mánóságban alkalmazva, f. hó 12-én a reggeli órákban öngyilkosságot követett el. A szerencsétlenül írt végrendeletre szállították be a kórházba, hol nem sokára meghalt. Az 19-öt évét élt ifjú, a mint hátrahagyott leveleiből értesülünk, amerikai párbajban esett áldozatul s ellenfelet öt csak pár nappal a végzetes eset előtt figyelmeztette a „leszámolására.”

Vasárnap és hétfő közötti éjél 2 órákor tüz hírvéki afelavosás Szeder utcában, mely csakhamar elharmvasztotta Kaluzyer-

tsits Bogdán házát egy melléképülettel együtt. Kaluzgyvertsits épen a mézeseteket élvezte s nevével együtt távol volt s csak reggel midőn hazra tért látta meg a borzasztó pusztítást, melyet a lángok véghez vittek nem csak kívül a tetőn, hanem belül a butorokon is. A tűzne: oka, a mint beszélék, gyújtogatás volt.

Arveres. Boskovits Karolina 3010 frtra becsült ingatlanát okt. 5. Újvidék.

A múlt heten az újvidéki közvárbíró közléseben az 40-50 évesek látszó férfi hullát fogták ki a Dunából. Kifeje nem tudatik; ruházatáról telve a munkás osztályból való.

Wasszilevics Olga, Liszt Ferenc jeles tanítványa hangverseny körára indult a béni városokba, honnan Újvidékre és Szabadkára is elő fog látogatni.

Boros István zeneti tanjai gazdának f. hó 4-én virradóra ismeretlen tettesek 4 lovát és 4 csikóját ellopták. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

Körözés. Gyurkovics, masként Merész Pista zeneti illetőségű betyár körözök ország-szerte. Az illető több cimerez gazsága által több meltvá magát erre a kinttűntetésre.

Nyílt elismerés. Schnapek W. or adóirtat a heliomintérian-tesztészetben két úrrát az oly sikerrel otttáta, hogy a jelzett tesztészetet teljesen elsajátította. Hogy mennyire megeléjo, kedves és szorakoztató foglalkozás a heliomintérian-tesztészet mutatják a Schön A-féle könyvkereskedés kirakataiban lévő képek — Schnapek ut a szorakoztat kereso hely közönségnek melegen ajánlhatja.

Kulán az új ovoda-épület elkészült s közvélelhet a fog adati a használatának. Az épület ép oly szép, mint tázas, világos és egyenes szemponthoz igen megfelelő. Szép ténisz s fényes bizonyítéka az a küli közönség, — de különösen az ovadobiztosítók — áldozatkészsége, s elvitatlanul jótékony érzékének.

Az újvidéki áll. ipar- és kereskedelem iskolájába a jelen tanév — s a III. osztál megnyitvált — Patek Béla a magyar, ném-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Dr. Rajnai Antal hátrahagyott irataiból.

IV.
Levél R. S. m. kir. honvéd hadnagy öcsemnek.

Egyed meg hadnagy ur, hogy én mint 48-as veterán honvéd még eddig önök, ki egyen dicső nevet két év óta viseli, egy pár levelezer nem siettem leléni. Ne vegye rossz néven, ha nyíltan bevallom, hogy mi 48-as honvédek, kik még élünk nevétkre, kivított bábránkra némiképp bűntudatos vagyunk. Merem állítani, hogy azon katonasoztály, mely most viseli ezen dicső nevet, különösen azok kik a száad történelmet, főleg a 48-ik év nemes indulatú, a hazá, nemzetiség és emberiség szeretet szülte magyar forradalmat ösmérnek, annak szellemét, horderjét és főleg okát felőlták, legkevésbébb sem vendik rossz néven, ha mi nem betenkedők gőzöl, hanem czezo szájhőskösdés folytán, hanem a hazá és emberiség szeretet magasztos lángjától hevülve edes boldogtú öntudattal büszkén még mai napig is fenhangon haragostajuk minden élő magyar és nem magyar embernek egy dicső-koszoruzott szavakat: honvéd voltam! honvéd voltam! pedig 48-as honvéd! Ezékie ama va-háztörtéj az Istennek, ki hivatta volt hazánkunk új születését előmozdítani a történelmet szöveg megfogalmazásának érczárak ségkedeztet nyujtani, az emberiség és szabadság szót törvényei ellen törekvő töve-dőket az igazság útjára terelni, a makacsokba pedig örök idokre szóló bűnyéget súnti.

Tudom, hogy vannak katonák, kiket honvédeknek neveznek, de bocsánat ha tévedek, nem tudom mit miveltek, ha tévednek, hogy ezen dicső nével diszrettek fel. Ha szabad kérdeznem, vajon mitől honvédnek? Osztrák hon? Ez így, in abstracto, magában véve tudtommal nem létezik. A maga semmisségében örökké elhunyt vojvodát? Ez sajnálatra nével gondolat volt és tört, nevezetessé maradt a mire ezen eptáshumot „dificite est satrum non scribare” lehet tenni. Magyarhont? ha egy istenadta máskeményi kis agyúnyk sincs! Már pedig ebben az elvont esővő Uchatus ágyusodott és hatúltóló puskás világban az agyúnykülség, bizon mondom én tinekét keserves egystratégia lehet.

Édes hazánk fölvirágzását, ipar, kereskedelem és közlekedését államjogi ereltségé tekintve nem is kívánatos, hogy a mostani honvédeknek alkalmuk legyen a világban a régi dicsőség feltámasztásáért hirdetni. Isten övd meg azédes hazánkat ettől! S még is bátor vagyok kérdeznem: mi jogsötta föl-önti kedves öcsem uram, hogy ilyen magán-szórti vén, kiszolgált magyar és-s honvédnek oly simán, olyan könnyedén, mintegy megelégsen és akadémikusság nélkül azt mondja: „honvéd vagyok?” Azért, mivel kinezvették önt annak? Jól bemagolt feladatok és lezútké elvárása után, roppantul beszédközött parafrázisok elhárabása folytán? Merem kérdeznem hadnagy öcsem uramat: hol nem rejlik a dicsőség, a világot megrázó kibontó és rendítő vitéség? Mikor írta hadnagy uram az ellenség hátrá, vagy homloklóra kardtollal, vértetükkel a világon — szerte elösmert magyar katoná batorságát és hazaszeretelmét kiolthatlan jeleit? Vagy

tán elég egy kis parádés hadgyakorlat? Ez már östán elég, hogy valaki magát honvédeknek gondolja? Ne felejtse el öcsem uram, hogy ez szót, név marad ám míg egy magyar ember életében e földön él.

Azokban legyent tehát édes öcsem honvéd, becsületes, derék, hazaszerető, igaz, vitéz magyar honvéd, hogy az egykor netalán a felébrelt honszeretet világot riasztó szöszata tetteze hivatandó fiat, ön miatt ne legyenek kénytelen purlni, hogy bár sirom szélle aliva avval a kebletdagasztó öntudattal hagyjam el a földet, hogy én még a magyar áll még Budavára és a 48-as honvédek szellemenem halt ki e hazában!

Ki tudja mi rejlik az idők méhében! Iát ha a mostani honvédeknek sikerülendek kápitólai azt, a mit a 48-as honvédeknek a szarnokok löndörködése, a vad önkénybitorlás és a satnya lelki rabzsolgok meg nem engedtek; hát ha Clio épnek önként rendtelte Hadur ama dicső fiaink, kik által hazánk teljes függetlenség, önállóság s így józok államisága helyreállították, hát ha épben önökre vár a féltudósokadok munkássá dicsője bevezegése, hazája egykori világalzó hatalmát és nagyságot vitészégük által örök idokre megállapítam; hat ha épen önök vannak hivatta hazánkunk az európai misszál államokhoz illő, állampogi méltóságát visszacszerezni? Ki tudja mit szül a jövő! s ha ez — a mit minden becsületes meggyőződésű magyar ember forrón óhajt — egykor önök által meglesz, vaálósul, hat t. i. önöknek sikerülendé édes hazánkunk törvénykezésében és önkormányzatában az óhajtott lendületet előteremtieni, akkor, de csak akkor méltó ivadéki lesznek a 48-as honvédeknek, nem es bűszke öntudattal

mondhatják magukat honvédeknek a 48-as vitéz dicső öntudójuk.

Egyed meg, hogy megmondjam minőknek kell egy magyar honvédek lenni e. — A magyar honvédek becsületes, erényes és átjatos magyar embernek kell lennie.

Hogy önök becsületes magyar emberek: azt születésük bizonyítja s talán az irigység sem vonhatja kétségbe.

Hogy erényesek-e? azt magk egykor talán kifejtendő erélyük, mutataadja be, a mi pedig az átjatosagot illeti, azt ne gondolja öcsem uram úgy, mintha azt akarám hogy mindig indígságot kurjongasson. Távol sem! hanem van a honvédek hazánkban sok vérel áztatott temploma, t. i. az igazságról erőlyesen küzdött, ártatlannal, a tiszta háza szeretettelé elhullott bajnokok csonthalmaiból épült temploma. De mint hajdan izrael fiainak Jeruzsalem és Mekka a töröknek úgy Arad a magyar honvédeknek főtemploma. Ora záradokolójának imádkozni, tiszta lelkiismerettel és nemes érzélmel hazaszeretettel dagadt lelke.

Öt megilladozhatnak, de buzgán ájtatos és vityavav, mert körülöttek a szarnokok meztöközött lelkek még talán most is a hazáruktóttok megrégt lehelli ki, fölöltünk az Isten ki mindent lát és tud, általuk pedig hazánk vértani, kik meghallgatják imát, Önt Aradon, azon a szent helyen imádkozók minden becsületes magyar ember és jóváalló honvéd. Így értem én a magyar honvéd ájtosságát, mert ott Aradon van a magyar forradalom dicsőségének örökké viruló díszkoronája sirholba téve.

Öt nyuszának hazánk vitézei és barnokainak imádoztó vezérei. Öt köpte a zaj-

